

Dosarul nr. 2ra-1233/2022
2-19138519-01-2ra-02092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (R. Pascari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, O. Cojocar, M. Anton)

Î N C H E I E R E

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Vitalia Pavlicenco,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vitalia
Pavlicenco împotriva lui Renato Usatîi, cu privire la apărarea onoarei, demnității și
reputației profesionale,
împotriva deciziei din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 august 2019, Vitalia Pavlicenco, reprezentată de avocatul Filipp Druța a
depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Renato Usatîi cu privire la
apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

În motivarea acțiunii a invocat că la 11 iulie 2019, în cadrul unui video de
13.52, intitulat „Pro Kroll 2, kotorîi ot nas scrivali”, postat pe internet linkul –
<http://youtube.be/J0ziqqHIFro>, Renato Usatîi, președintele „Partidului Nostru din
Republica Moldova” la minutul 6.50 a declarat, „Partea a treia (a Raportului Kroll)
reprezintă dovezi concrete legate de unele personaje 150 de pagini. Deci, arată
mapa asta cam așa. Din aceste 150 de pagini eu v-am arătat 60 de pagini. Acolo e
deja baza documentară, companii, conturi ce și pentru ce și așa mai departe. Eu
înțeleg că aici este evident că din acești bani s-au finanțat nu pur și simplu unii
politicieni, aici sunt nume total diferite, de la Plahotniuc, Filat și Șor, terminând cu
Vitalia Pavlicenco, „blin”, despre cine, despre cine, dar despre ea cumva la sigur
nu mă gândeam că avea să scrie ceva despre ea...astfel, dumneavoastră și cu mine
trebuie să facem totul ca să ... că vor fi noi procurori, că vor fi noi judecători, care
vor emite decizii, noi trebuie să arătăm lumii întregi că Moldova nu se răfuiește cu
opozitia”.

A mai indicat că în video cu durata de 49.13 minute al conferinței de presă,
oferite la 12 iulie 2019, linkul – <http://youtube.be/0aJ9tiCgO>, Renato Usatîi a
declarat „Azi mă cată toată ziua dna Pavlicenco. Of, of, dă-mi și mie să văd ce-i
acolo. Că doamna Pavlicenco a negat. Eu nu-i pot confirma ce bani a primit sau nu

a primit dna Pavlicenco, aici nu-i scris că dumneaei... Trei off-shore-uri ale soțului ei, și în total 1 milion 180 de mii de dolari, cu Doamne ajută, într-un an-doi... Adică ...”. În continuare, a indicat textul în română din „Raportul Kroll-2”, accesul la care a fost oferit la conferința de presă de Renato Usatîi, „Sergiu Pavluscenco, cercetarea prin internet a identificat o posibilă legătură dintre un individ numit Sergiu Pavlicenco, soțul Vitaliei Pavlicenco, liderul Partidului Național Liberal. Pavluscenco a primit USD 408, 500 în 61 de tranșe într-un cont deținut în Wells Fargo Bank NA Philadelphia, transferate de la Ilona Shor. În contul ABLV deținut de Pavluscenco au intrat USD 1, 189, 850 din patru conturi bancare, toate deținute în ABLV, prin 225 de tranzacții. Plătitori au fost persoanele juridice: IT Log Alliance (USD 223 500), Parselot Ltd (USD 488,450) și Tomton Trade Corporation (USD 199, 399) și un cont personal (USD 286, 600) deținut de Ilona Shor”.

A precizat reclamanta că autorul premeditat a citat numele său în primul video, a menționat numele soțului ei și a reprodus numele său în conferința de presă, în timp ce în „Raport Kroll-2” scrie că nu soțul ei a primit banii, dar că i-a primit Sergiu Pavluscenco.

A menționat că relatarea de fapte a lui Renato Usatîi este în esență un fals, deoarece Sergiu Pavluscenco și Sergiu Pavlicenco sunt persoane diferite. În așa-numitul „Raport Kroll-2”, prezentat de Renato Usatîi nu se afirmă că Sergiu Pavlicenco, soțul ei ar fi primit banii. Declarațiile din primul video și din al doilea reprezintă un atac direct și la persoana sa și aluzii directe că dânsa în calitate de președinte al Partidului Național Liberal ar fi printre beneficiarii finali ai miliardelor furate din băncile Republicii Moldova. Astfel, faptele relatate de Renato Usatîi nu sunt doar false, dar și denigratoare, deoarece dânsa este acuzată de complicitate la acțiuni criminale de furt în proporții deosebit de mari, adică ar fi fost implicată în furtul miliardului.

Totodată, reclamanta a solicitat de la instituțiile abilitate, care conform informației oficiale publice dețin raportul Kroll 2 în original, de a confirma sau infirma veridicitatea copiilor raportului Kroll 2 deținute de pârât cu lista beneficiarilor furtului miliardului, dar niciuna din aceste instituții nu a confirmat, nici nu a infirmat veridicitatea copiilor deținute de Renato Usatîi. Informația defăimătoare a fost răspândită de către pârât la data de 11 iulie 2019 și 12 iulie 2019, iar Renato Usatîi a recepționat cererea prealabilă la 19 iulie 2019.

A solicitat reclamanta obligarea lui Renato Usatîi să dezmință prin intermediul unui video special și într-o conferință de presă publică a informațiilor false menționate, textul dezmințirii fiind următorul: „În documentul pe care îl dețin, remis mie de anumite persoane ca fiind „Raportul Kroll”, nu există afirmații că Sergiu Pavlicenco are conturi în off-shor-uri și, deci, el nu putea primi bani prin transfer, iar în acest raport este vizată o altă persoană - Sergiu Pavluscenco, cel care nu este soțul Vitaliei Pavlicenco, nu are nicio legătură cu familia Sergiu și Vitalia Pavlicenco și nici cu Partidul Național Liberal. Fraza care se conține în documentul citat referitor la familia Sergiu și Vitalia Pavlicenco este bazată pe fapte care nu au avut loc, informația de bază fiind denaturată până la falsitate”.

Ulterior, la 09 decembrie 2019, Vitalia Pavlicenco a depus cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată, prin care a solicitat obligarea lui Renato Uastîi să dezmință prin intermediul unui video special și într-o conferință

de presă publică a informațiilor false menționate, textul dezmințirii fiind următorul: „În documentul pe care îl dețin, remis mie de anumite persoane ca fiind „Raportul Kroll”, nu există afirmații că Sergiu Pavlicenco are conturi în off-shor-uri și, deci, el nu putea primi bani prin transfer. În acest raport este vizată o altă persoană - Sergiu Pavluscenco, cel care nu este soțul Vitaliei Pavlicenco, nu are nicio legătură cu familia Sergiu și Vitalia Pavlicenco și nici cu Partidul National Liberal. Fraza care se conține în documentul citat referitor la familia Sergiu și Vitalia Pavlicenco nu are nicio legătură cu oarecare fapte ce au avut loc, informația de bază fiind denaturată de mine până la falsitate”.

Prin hotărârea din 09 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

La 13 iulie 2020, Vitalia Pavlicenco, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 09 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Vitalia Pavlicenco și s-a menținută hotărârea din 09 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 21 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Vitalia Pavlicenco.

S-a casat integral decizia din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Prin decizia din 05 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Vitalia Pavlicenco și s-a menținut hotărârea din 09 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, persoana trebuie să probeze că în rezultatul acțiunilor manifestate prin răspândirea informațiilor false i s-a adus atingere onoarei și demnității. Aceste condiții nu se întrunesc în prezenta cauză, deoarece informația prezentată și catalogată de către apelantă ca fiind defăimătoare, reieșind din materialul probator, nu conține o dovadă certă și sigură despre anumite acțiuni ilicite ale intimatului, iar în contradictoriu intimatul a venit cu precizarea că „Eu nu-i pot confirma ce bani a primit sau nu a primit dna Pavlicenco, aici nu-i scris că dumneaei...”

Astfel, Curtea de Apel Chișinău, a considerat că prima instanță corect a concluzionat că nu au fost întrunite condițiile cumulative pentru angajarea răspunderii intimatului, în cauză nefiind prezente semne că informația postată în primul și în al doilea video de către intimat ar fi defăimătoare și false. Or, o eventuală admitere a acțiunii ar duce la încălcarea dreptului fundamental la libertatea de exprimare, garantat de art. 10 din Convenție, în concordanță cu art. 18 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și art. 18 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice.

La 23 august 2022, Vitalia Pavlicenco, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 05 mai 2022 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și

libertăților fundamentale ale omului, fiind aplicate eronat normele dreptului material și procedural și dreptul la un proces echitabil.

A menționat recurenta că, instanța de apel a omis intenționat și a trecut cu vederea concluziile din decizia Curții Supreme de Justiție din 21 aprilie 2021, fără a da o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport cu materialul probator și normele de drept ce reglementează acest aspect.

Consideră recurenta că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, fiind încălcate prevederile art. 373 alin. (5) din Codul de procedură civilă și admise încălcări, care au dus la soluționarea greșită a cauzei, cu aprecierea superficială a probelor, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului.

La 02 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților copia cererii de recurs depusă de către Vitalia Pavlicenco, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 51, vol.2).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 05 mai 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces prin intermediul poștei electronice la data de 13 iulie 2022 (f.d. 18, vol. 2).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Vitalia Pavlicenco, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 23 august 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în

cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Vitalia Pavlicenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Vitalia Pavlicenco.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Nicolae Craiu

Victor Burduh